

คำแนะนำของประธานศาลฎีกา เกี่ยวกับการพิจารณาคำร้องขอจับกุมและควบคุมตัวบุคคล ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๑๑ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๑๒ บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอต่อศาลเพื่อขออนุญาตจับกุมและควบคุมตัวบุคคล กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลในท้องที่ที่ได้มีการประกาศให้สถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นสถานการณ์ที่มีความร้ายแรงไว้เป็นกรณีพิเศษแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการของศาลตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปด้วยความรอบคอบ ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประธานศาลฎีกาจึงออกคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ นอกจากที่ได้กำหนดไว้ในคำแนะนำนี้ การร้องขออนุญาตต่อศาลเพื่อจับกุมและควบคุมตัวบุคคลตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง(๑) และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้นำข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ หมายอาญา หมวด ๑ และหมวด ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒ การยื่นคำร้องขออนุญาตจับกุมและควบคุมตัวบุคคลตามข้อ ๑ ให้ยื่นต่อ

(๑) ศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือพื้นที่ที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ และพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ซึ่งเกิดหรือเชื่อว่าจะเกิดเหตุการณ์ร้ายแรง หรือบุคคลที่ต้องสงสัยมีถิ่นที่อยู่ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ร้องได้แสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนต้องออกหมายจับและควบคุมตัวเพื่อป้องกันหรือระงับเหตุการณ์ร้ายแรง จะยื่นคำร้องต่อศาลในเขตพื้นที่ซึ่งพยานหลักฐานสำคัญที่จะใช้ประกอบการไต่สวนคำร้องอยู่ในเขตศาลนั้นก็ได้ หรือ

(๒) ศาลอาญา

ข้อ ๓ ในการพิจารณาคำร้องขอขยายระยะเวลาการควบคุมตัวตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ หากมีข้อสงสัยว่าสถานที่ควบคุมตัวหรือการปฏิบัติต่อบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติดังกล่าว หรือมีการคัดค้านการขยายระยะเวลาการควบคุมตัว ศาลอาจไต่สวนหรือมีคำสั่งให้นำบุคคลผู้ถูกควบคุมตัวมาศาลเพื่อสอบถาม หากปรากฏว่าการควบคุมตัวไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่มีเหตุที่จะควบคุมตัวบุคคลดังกล่าวต่อไป ให้ศาลสั่งยกคำร้อง

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการควบคุมตัว ให้ขยายได้คราวละไม่เกินเจ็ดวันแต่รวมระยะเวลาควบคุมตัวทั้งหมดต้องไม่เกินกว่าสามสิบวัน โดยไม่จำเป็นต้องมีการออกหมายขัง

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีการยกเลิกประกาศให้สถานการณ์ฉุกเฉินเป็นสถานการณ์ที่มีความร้ายแรงตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้ศาลยกเลิกหมายจับและควบคุมตัวเสีย

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(ลงชื่อ) สบโชค สุขารมณ
(นายสบโชค สุขารมณ)
ประธานศาลฎีกา

